

Khu VH-LS Nam Hải Vân

Tên khác

Bạch Mã - Hải Vân; Col des Nuages

Tỉnh

Thành phố Đà Nẵng

Tình trạng

Đề xuất

Ban quản lý được thành lập

Có

Vĩ độ

16°10' vĩ độ Bắc

Kinh độ

108°05' kinh độ Đông

Vùng địa lý sinh học

05c - Bắc Trung Bộ

Tình trạng bảo tồn

Vườn Quốc gia Bạch Mã-Hải Vân có trong danh sách các khu rừng đặc dụng theo Quyết định Số 194/CT ngày 09/08/1986 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng, với tổng diện tích 40.000 ha (Bộ NN và PTNT 1997). Tuy nhiên, khi xây dựng dự án đầu tư cho vườn quốc gia, vùng này được đề xuất chia thành ba phần: Vườn Quốc gia Bạch Mã, khu văn hóa lịch sử Bắc Hải Vân và Khu văn hóa lịch sử Nam Hải Vân (Vũ Văn Dũng, Viện Điều tra Quy hoạch Rừng pers. comm.).

Dự án đầu tư cho vùng Nam Hải Vân đã được xây dựng năm 1992, theo đó đề xuất thành lập ở vùng này một khu văn hóa - lịch sử có tổng diện tích 10.850 ha. Hiện không rõ là dự án đầu tư này đã được phê chuẩn hay chưa. Tuy vậy, năm 1998, một ban quản lý đã được thành lập để quản lý khu vực này (Cục Kiểm lâm 1998). Trong danh sách đề xuất các khu rừng đặc dụng đến năm 2010 Nam Hải Vân được liệt kê với phân hạng quản lý là khu bảo vệ cảnh quan môi trường với diện tích 10.850 ha trong đó có 3.550 ha đất có rừng (Cục Kiểm lâm 1998).

Địa hình và thủy văn

Khu văn hóa - lịch sử Nam Hải Vân nằm ở các huyện Hòa Vang và Liên Chiểu, có ranh giới phía tây là Vườn Quốc gia Bạch Mã, phía đông là Biển Đông còn phía bắc là khu văn hóa lịch sử Bắc Hải Vân của tỉnh Thừa Thiên - Huế. Khu vực này có chiều dài khoảng 25 km và bề ngang nơi rộng nhất là 6 km.

Nam Hải Vân nằm ở phía nam của dãy núi Trường Sơn chạy ngang ra biển Đông. Phía đông của khu vực giới hạn bởi đường quốc lộ 1 là đoạn phía của nam Đèo Hải Vân. Tất cả các khe suối bắt nguồn từ khu vực này đều chảy vào sông Cu Đê. Sông này sau đó đổ vào vịnh Đà Nẵng ở phía bắc thành phố Đà Nẵng. Điểm cao nhất trong khu đề xuất văn hóa lịch sử là 1.528 m so với mặt biển.

Đa dạng sinh học

Thảm thực vật tự nhiên của Nam Hải Vân là rừng thường xanh đất thấp phân bố ở độ cao dưới 1000 m và rừng thường xanh núi thấp phân bố trên ở độ cao trên 1000 m. Tuy nhiên, hầu hết thảm thực vật tự nhiên đã bị tàn phá do chất làm

rừng lá trong chiến tranh, do khai thác gỗ, phá rừng làm nương rẫy và cháy rừng.

Khu đề xuất văn hóa - lịch sử Nam Hải Vân nằm ở phần phía nam của Vùng Chim Đặc hữu Đất thấp Trung bộ Việt Nam (Stattersfield *et al.* 1998). Tuy nhiên, trong khi khu hệ chim của Vườn Quốc gia Bạch Mã ngay bên cạnh đã được nghiên cứu khá kỹ thì thông tin về đa dạng sinh học ở Nam Hải Vân lại rất ít. Trước đây, một số loài chim có vùng phân bố hẹp cũng đã từng được ghi nhận ở đèo Hải Vân trong đó có Gà so Trung Bộ, Gà lôi lam mào trắng *Lophura edwardsi* và Trĩ sao *Rheinardia ocellata* (Delacour và Jabouille 1927). Tuy vậy, có thể Nam Hải Vân không còn là nơi chứa đựng sự đa dạng đối với các loài có liên quan đến bảo tồn do thảm thực vật tự nhiên của khu vực đã bị suy thoái nghiêm trọng và đang bị thay thế bởi rừng trồng (Lê Trọng Trãi, Viện Điều tra Quy hoạch Rừng pers. comm.).

Các vấn đề về bảo tồn

Khu đề xuất văn hóa - lịch sử Nam Hải Vân có vị trí gần với Thành phố Đà Nẵng. Mật độ dân số của các khu vực xung quanh cao. Nhiều người dân địa phương tham gia khai thác củi, song mây, nhựa thông và mật ong, trong khu vực này. Cháy rừng cũng đôi khi xảy ra trong khu vực (Davis *et al.* eds. 1995). Chăn thả đại gia súc bữa bãi trong khu bảo tồn cũng ảnh hưởng tới quá trình tái sinh tự nhiên của rừng (Lê Trọng Trãi, Viện Điều tra Quy hoạch Rừng pers. comm.). Ngoài ra Quốc lộ 1 và đường sắt bắc nam đều đi qua trung tâm của khu đề xuất, làm tăng thêm mức độ nhiễu loạn đối với các loài động vật hoang dã và đồng thời cũng tạo điều kiện dễ dàng cho việc xâm nhập vào rừng.

Các giá trị khác

Theo Cục Kiểm Lâm (1998) việc thành lập một khu văn hóa - lịch sử tại Nam Hải Vân được đề xuất nhằm bảo vệ phong cảnh đẹp của đèo Hải Vân. Đèo Hải Vân là một thắng cảnh thiên nhiên nổi tiếng trong cả nước, nhiều du khách khi đi lại giữa Huế và Đà Nẵng trên quốc lộ 1 đã dừng chân

ở đỉnh đèo Hải Vân để chiêm ngưỡng toàn cảnh của vùng.

Các dự án có liên quan

Chưa có thông tin.

Tài liệu tham khảo

Anon. (1992) [Investment plan for Nam Hai Van Cultural and Historical Site]. Hanoi: Ministry of Forestry. In Vietnamese.

Davis, S. D., Heywood, V. H. and Hamilton, A. C. eds. (1995) Centres of plant diversity: a guide and strategy for their conservation. Cambridge, U.K.: WWF and IUCN.

Delacour, J. and Jabouille, P. (1927) [Ornithological research in Tranninh (Laos), Thua-Thien and Kontum (Annam) provinces and some other regions of French Indochina]. Paris: Societe Nationale d'Acclimatation de France. In French.

Eve, R. (1996) Bach Ma, Hai Van, Ba Na: why protect them?. Hue: EC/WWF Bach Ma National Park Project. In English and French.

Eve, R. (1996) Bach Ma, Hai Van, Ba Na: why protect them?. Hue: EC/WWF Bach Ma National Park Project. In English and Vietnamese.

Vu Dung (undated) Technical and economic feasibility study for the establishment of the national park of Mach Ma. Unpublished report.